

Sygn. akt III RC 207/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015r.

Sąd Rejonowy w Jędrzejowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Przewodniczący: SSR Wioletta Stępień-Smorąg

Protokolant: st.sekr.sąd Magdalena Oksińska

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015r. w Jędrzejowie

na rozprawie

sprawy z powództwa N. Z.

przeciwko M. Z. (1)

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z 12.06.2012 r. w sprawie sygn. akt I C 1045/12 od M. Z. (1) na rzecz N. Z. z kwoty po 700 (siedemset) złotych miesięcznie do kwoty po 800 (osiemset) złotych miesięcznie, płatne do dnia 15- go każdego miesiąca, poczynając od dnia 30 października 2015r. z każdorazowymi odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. odstępuje od obciążania N. Z. kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa;

IV. nakazuje pobrać od M. Z. (1) na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Jędrzejowie) kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów sądowych i 6 (sześć) złotych za klauzulę wykonalności;

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 207/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 2 listopada 2015r., skierowanym przeciwko M. Z. (1), małoletnia powódka N. Z., reprezentowana przez matkę D. Z. (1), wносиła o podwyższenie alimentów zasądzonych ostatnio wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 czerwca 2012r., sygn. akt I C 1045/12 z kwoty po 700 zł do kwoty po 1200 zł miesięcznie. Żądanie uzasadniono wzrostem kosztów utrzymania małoletniej, która w 2015r. rozpoczęła naukę w gimnazjum plastycznym przy Państwowej Szkole (...) w K. i mieszka w internacie, co wiąże się z dodatkowymi opłatami.

Pozwany M. Z. (1) wnosił o oddalenie powództwa w całości z uwagi na swoją sytuację materialną, rodzinną i zdrowotną. Pozwany podniósł, iż oprócz powódki ma na utrzymaniu jeszcze jedną córkę z drugiego małżeństwa. Ponadto wskazał na swoje obciążenia kredytowe i problemy ze zdrowiem. W ocenie M. Z. (1) żądanie pozwu jest nieuzasadnione, bowiem poza alimentami stara się on zapewnić powódce wsparcie finansowe i utrzymuje z nią kontakt.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Małoletnia N. Z. jest córką D. Z. (1) i pozwanego, których małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 czerwca 2012r., sygn. akt I C 1045/12. Powódka ma prawie (...) lat. Jest zdrowym dzieckiem. Mieszka z matką, jej partnerem i przyrodnią siostrą w wynajmowanym przez nich domu w S..

N. Z. jest uczennicą I klasy gimnazjum plastycznego przy Państwowej Szkole (...) w K.. Sama wybrała tę szkołę i jest z niej zadowolona. Mieszka w internacie, za co opłata wynosi około 400 zł miesięcznie / łącznie z całodziennym wyżywieniem /. Ogólny koszt utrzymania N. jej matka określiła na kwotę około 2200 zł miesięcznie, na co składają się głównie wydatki związane z edukacją, które wynoszą 1000 zł miesięcznie / tj. internat, przybory malarskie, podręczniki i pomoce szkolne, dowożenie samochodem powódki do K. i odbieranie jej ze szkoły co tydzień/, a ponadto koszty wyżywienia dziecka, kiedy przebywa w domu /około 300 zł miesięcznie/, kosmetyki i środki czystości /około 200 zł miesięcznie/, odzież, obuwie i bielizna /około 300 zł miesięcznie/, wydatki na dentystę /około 120 zł miesięcznie/ oraz koszty związane z utrzymaniem domu wynajmowanego przez matkę i jej konkubenta.

Dowód: / akta sprawy I C 1045/12 SO w Kielcach, zeznania świadka S. Z. – k.40, zeznania stron – k.39-40 /

D. Z. (1) ma (...)lat i jest z zawodu technikiem odzieżowcem. Od kilku lat pozostaje w nieformalnym związku z D. Z. (2), z którego ma dwumiesięczną córkę. Mieszka z partnerem w wynajętym domu w S.. Koszt wynajmu i utrzymania domu wynosi około 1000 zł miesięcznie /prąd, woda, gaz, opał oraz 400 zł opłaty za wynajem/.

D. Z. (1) zatrudniona jest w firmie (...)jako doradca terenowy i jej wynagrodzenie miesięczne wynosi 4300 zł. Obecnie przebywa na urlopie macierzyńskim, który będzie trwał do końca maja 2016r. Konkubent D. Z. (1) zarabia około 3500 zł. Jest właścicielem samochodu osobowego V. (...), który ma (...) lat. Matka powódki w czasie, gdy pracowała korzystała z samochodu służbowego do sierpnia 2015r.

D. Z. (1) i M. Z. (1) spłacają kredyty powstałe w okresie, gdy byli jeszcze małżeństwem. Matka powódki musi zwrócić pieniądze swoim braciom, którzy kilka lat temu wzięli pożyczki, z przeznaczeniem dla małżonków Z. na spłatę ich długów. Także pozwany spłaca zaległe kredyty.

Dowód: / akta sprawy I C 1045/12 SO w Kielcach, zaświadczenie (...) S.A. we W. o zarobkach D. Z. (1) – k.38, zeznania świadka S. Z., zeznania stron /

M. Z. (1) ma (...) lat i jest z zawodu ślusarzem-spawaczem. Od siedmiu lat pracuje jako monter konstrukcji stalowych, przeważnie na kontraktach w Niemczech, a obecnie w Holandii. Zatrudniany jest na podstawie umów na czas określony ze zmiennymi warunkami pracy i płacy. W czasie, gdy zapadł wyrok w sprawie rozwodowej, to jest w czerwcu 2012r. pozwany zarabiał po 6-7 tys. złotych miesięcznie. W okresie od maja do lipca 2015r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie pozwanego wynosiło 7229 zł netto, a od sierpnia do października 2015r. znacznie mniej – bo około 3777 zł netto. Tak więc przez ostatnie pół roku M. Z. (1) zarabiał średnio po około 5000 zł miesięcznie. Przyczyną tego była mniejsza ilość zleceń oraz problemy zdrowotne pozwanego, który od kilku lat cierpi na kamicę nerkową, dnę moczanową i nadciśnienie tętnicze. Od 2013r. stan zdrowia M. Z. (1) pogorszył się z powodu pracy w ciężkich warunkach. Był leczony szpitalnie i często przebywał na zwolnieniach lekarskich / łącznie przez osiem miesięcy w ciągu trzech lat /. Obecnie także jest po wizycie u urologa i ma skierowanie do szpitala, ponieważ znów badania wykazały kamień w nerce. Z uwagi na dolegliwości z tym związane przez co najmniej miesiąc nie będzie mógł wyjechać do pracy. W związku ze schorzeniami M. Z. (1) musi stale zażywać leki, na które wydaje około 100 zł miesięcznie. Koszty utrzymania pozwanego za granicą wynoszą około 1650 zł / wyżywienie, odzież, przyjazdy do Polski co 5-6 tygodni, leki, telefon /. Ponadto M. Z. (1) spłaca kredyty zaciągnięte jeszcze w czasie małżeństwa z D. Z. (1) na zakup i remont mieszkania oraz inne potrzeby rodziny. Obecnie raty miesięczne wynoszą łącznie 2700 zł.

W grudniu 2014r. M. Z. (1) zawarł nowy związek małżeński z wdową S. Z., która ma na utrzymaniu 12-letnie dziecko. Pobiera na nie 800 zł renty rodzinnej po zmarłym ojcu. Małżonkowie prowadzą wspólne gospodarstwo domowe w mieszkaniu należącym do S. Z.. Z obecnego związku mają 10-miesięczną córkę J.. S. Z. jest zatrudniona w(...)w J. jako (...). Aktualnie przebywa na zasiłku macierzyńskim / do końca kwietnia 2016r./ i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie

1700 zł miesięcznie. To ona reguluje opłaty związane z utrzymaniem domu, które wynoszą około 580 zł / prąd, woda, gaz, telefon, Internet i czynsz / oraz spłaca kredyt zaciągnięty jeszcze przed zawarciem małżeństwa z pozwanym na zakup mieszkania oraz inne należności /po około 564 zł miesięcznie /.

M. Z. (1) utrzymuje systematyczny kontakt z córką N.. Za każdym razem, gdy przyjeżdża do Polski zabiera powódkę do siebie na kilka dni lub dłużej, jeśli ta nie ma zajęć w szkole. Pozwany daje córce upominki, kupuje czasem ubrania, buty, leki. Kupił jej rower i telefon komórkowy, za który opłaca abonament. W miarę możliwości finansowych pozwany organizuje córce i finansuje wypoczynek wakacyjny, zabiera ją na basen, do kina i na różne wycieczki. Czasami pożycza od rodziny pieniądze na ten cel. Stara się jednak uczestniczyć w życiu powódki i utrzymywać z nią jak najlepszy kontakt, mimo przeszkód ze strony byłej żony i jej obecnego partnera. M. Z. (1) ma pretensje do D. Z. (1), że nie konsultuje z nim ważnych decyzji dotyczących N., jak choćby tej o posłaniu dziecka do gimnazjum z internatem. Zdaniem pozwanego małoletnia nie była na to wystarczająco gotowa psychicznie, ale ponieważ obecnie jest zadowolona z wyboru szkoły, więc i pozwany to zaakceptował.

Dowód: / akta sprawy I C 1045/12 SO w Kielcach, potwierdzenia przelewów alimentów – k.17-21, odpis skrócony aktu małżeństwa M. i S. Z. - k.23, odpis aktu urodzenia J. Z. – k.24, zaświadczenia o zarobkach M. Z. (1) – k.25,26, zaświadczenia lekarskie i wyniki badań M. Z. (1) – k.27,28,29,31, karty informacyjne leczenia szpitalnego pozwanego ze szpitala w K. – k.32, 33, zaświadczenie (...) Oddział w K. o wypłaconych pozwanemu zasiłkach chorobowych – k.34, zeznania świadka S. Z., zeznania stron /

Sąd zwążył, co następuje

Powództwo jest częściowo uzasadnione.

Podstawą prawną roszczenia powódki N. S. jest art. 138 k.r.o., zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez pojęcie stosunków w tym wypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu. Zakres obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dzieci określony jest w art. 133 § 1 oraz 135 § 1 i 2 k.r.o., które stanowią, iż rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie jego kosztów utrzymania i wychowania. Wysokość świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego. Zmiana, o której mowa w art.138 k.r.o. może dotyczyć każdej z przesłanek wyszczególnionych w art. 135 § 1 k.r.o., to jest zarówno potrzeb osoby uprawnionej, jak i możliwości zarobkowych oraz sytuacji materialnej zobowiązanego.

Alimenty od M. Z. (2) na rzecz powódki wynosiły ostatnio po 700 zł miesięcznie i zostały zasądzone trzy i pół roku temu. Od tego czasu niewątpliwie nastąpiła zmiana w zakresie kosztów utrzymania uprawnionej. W czerwcu 2012r., kiedy zapadł wyrok rozwodowy, N. Z. miała 10 lat, mieszkała z matką i uczęszczała do szkoły podstawowej. Obecnie jest gimnazjalistką, ma prawie 14 lat i uczęszcza do szkoły z internatem w K.. Zwiększyły się zatem jej potrzeby zarówno jeśli chodzi o żywność, edukację, jak i ubiór, czy rozrywkę. Matka powódki określiła jej miesięczny koszt utrzymania na kwotę około 2200 zł. Zdaniem sądu jest to jednak wyliczenie wygórowane i nieadekwatne do rzeczywistych usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej. D. Z. (1) w żaden sposób tego nie udowodniła i nie udokumentowała. Nie sposób przyjąć za wiarygodne jej zeznania, że co miesiąc wydatkuje po 200 zł na kosmetyki i środki czystości dla powódki, czy też po 300 zł na odzież i obuwie. Również jeśli chodzi o żywność N. Z., to nie wydaje się, aby jej matka wydawała na ten cel po 600 zł miesięcznie / tj. opłata za żywność w internacie plus dodatkowe 300 zł za okres, gdy małoletnia przebywa w domu/.

Trzeba mieć na uwadze, że ustalając wysokość świadczeń alimentacyjnych, sąd uwzględnia usprawiedliwione potrzeby uprawnionego /art.135§1 kro /. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem należy przez to rozumieć nie tylko te

elementarne potrzeby, polegające na zapewnieniu minimum egzystencji, chodzi bowiem o stworzenie uprawnionemu normalnych warunków bytowania, odpowiadających jego wiekowi, stanowi zdrowia i innym okolicznościom konkretnej sprawy. Usprawiedliwione potrzeby uprawnionego są nadto wyznaczane jego cechami osobowymi, zainteresowaniami, nawykami i powinny uwzględniać zasadę równej stopy życiowej z zobowiązanym. Rozważając przepisy art. 135 § 1 k.r.o. i art. 138 k.r.o. nie można abstrahować od obowiązków wynikających z innych przepisów. Art. 96 k.r.o. nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka, zaś według art. 133 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych wobec dziecka także wtedy, gdy nie znajduje się w niedostatku. Wobec tych przepisów uznać trzeba, że rodzic powinien dzielić się z dzieckiem nawet skromnym dochodem / wyrok SN z dnia 6 stycznia 2000r., I CKN 1077/99, LEX nr 51637 /.

Uwzględniając powyższe i mając na względzie zasady doświadczenia życiowego oraz poziom życia rodziców powódki, jak również jej wiek, za usprawiedliwione koszty utrzymania N. należy uznać kwotę 1400-1500 zł miesięcznie. Najwięcej pieniędzy pochłania niewątpliwie edukacja /średnio 700 zł miesięcznie /. Wydatki na żywność to kwota około 300-400 zł miesięcznie. Resztę stanowią koszty odzieży, obuwia, rozrywki, środków czystości oraz opłaty na utrzymanie domu.

Odnośnie oceny materiału dowodowego należy jeszcze dodać, że sąd oparł się głównie na dokumentach w postaci zaświadczeń o zarobkach stron, zaświadczeń lekarskich, kart informacyjnych leczenia szpitalnego pozwanego. Żadna ze stron ich nie kwestionowała. Informacje zawarte w dokumentach znajdowały również potwierdzenie w zeznaniach stron. Odnośnie zeznań żony pozwanego - S. Z., to należy oceniać je z pewną ostrożnością, bowiem świadek ten, jako zainteresowany w korzystnym dla męża rozstrzygnięciu sprawy, przedstawiał pewne kwestie nieco tendencyjnie. Nie oznacza to jednak, że nie mają one wartości dowodowej i że sąd odmówił im przymiotu wiarygodności. Także w oparciu o te zeznania poczyniono pewne ustalenia odnośnie sytuacji rodzinnej, materialnej i zdrowotnej pozwanego.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, zasadne jest podwyższenie alimentów od M. Z. (1) na rzecz N. Z. do kwoty po 800 zł miesięcznie, co w części zaspokoi usprawiedliwione potrzeby uprawnionej. Kwota ta jest również adekwatna do możliwości płatniczych zobowiązanego, mimo, iż jego sytuacja materialna nieco pogorszyła się w stosunku do ustalonej przez sąd w toku sprawy o rozwód w czerwcu 2012r. Wówczas pozwany również pracował za granicą, ale miał wyższe zarobki i poza N. nie miał nikogo więcej na utrzymaniu. Obecnie M. Z. (1) ma nową rodzinę i drugie dziecko, przy czym należy podkreślić, że koszty utrzymania ponosi wspólnie z żoną, która także ma swoje dochody. Ponadto nie bez znaczenia dla oceny możliwości zarobkowych M. Z. (1) są jego problemy zdrowotne, które skutkują nie tylko wydatkami na leczenie, ale także pewnymi ograniczeniami w świadczeniu pracy i okresowo mniejszymi dochodami.

Obecne średnie zarobki pozwanego są porównywalne do tych, jakie uzyskuje matka N.. Wynagrodzenie za pracę D. Z. (1) wzrosło bowiem w stosunku do osiąganego w czasie rozwodu o około 50%. Z akt sprawy o rozwód, sygn.akt I C 1045/12 / konkretnie z zaświadczenia o zarobkach i zeznań strony / wynika bowiem, że wówczas D. Z. (1) zarabiała łącznie 2800 zł netto. Obecnie jej wynagrodzenie miesięczne wynosi 4300 zł netto. Należy też zauważyć, że D. Z. (1) ma obecnie na utrzymaniu jeszcze drugie dziecko, ale koszty te ponosi wspólnie z partnerem, który – jak zeznała - zarabia 3500 zł, a zatem dwukrotnie więcej, niż żona pozwanego.

Faktem jest, że M. Z. (1) spłaca raty kredytu. Trzeba jednak nadmienić, że – zgodnie z orzecznictwem – zadłużenia bankowe pozwanego nie mogą powodować ograniczenia należnych małoletniej uprawnionej środków utrzymania i wychowania. Osoba bowiem, na której ciąży obowiązek alimentacyjny musi się z tym liczyć przy podejmowaniu wydatków i ich wysokość planować stosownie do posiadanych możliwości z uwzględnieniem wspomnianego obowiązku alimentacyjnego /wyrok SN z dnia 8 października 1976r., III CRN 205/76, LEX nr 7853 /. Spłata długów przez pozwanego nie może się odbywać ze szkodą dla powódki.

Reasumując, sąd uznał, że M. Z. (1) powinien i jest w stanie płacić po 800 zł alimentów na rzecz córki, która ma prawo do życia na równej stopie z zobowiązanym. Sąd uwzględnił przy tym okoliczność, iż pozwany ma na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko, a poza tym jego udział w życiu N. nie ogranicza się wyłącznie do płacenia alimentów. M. Z. (1) utrzymuje systematyczny kontakt z córką, co kilka tygodni zabiera ją do siebie, kupuje upominki, a także organizuje

jej na własny koszt wypoczynek i rozrywkę. Powództwo w pozostałej części oddalono jako wygórowane w stosunku do potrzeb uprawnionej i możliwości płatniczych zobowiązanego. Pozostałe koszty utrzymania N. Z. powinna ponieść jej matka, na której także ciąży obowiązek alimentacyjny, realizowany w części przez osobiste starania o wychowanie powódki.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc wyrokowi w części podwyższającej alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

O kosztach sądowych orzeczono w oparciu o art. 98 kpc i art.113 ust.1 ustawy z 28 lipca 2005r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych / Dz.U. z 2014r., poz. 1025 z późniejszymi zmianami /.